

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 79g/2019

privind excepția de neconstituționalitate a unui text din articolul 143 alin. (6) din
Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012

CHIȘINĂU

25 aprilie 2019

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dlui Mihai POALELUNGI, *președinte*,
dnei Raisa APOLSCHII,
dlui Aurel BĂIEȘU,
dlui Corneliu GURIN,
dlui Artur REȘETNICOV,
dlui Veaceslav ZAPOROJAN, *judecători*,
cu participarea dnei Dina Musteața, *grefier*,

Având în vedere sesizarea depusă la 17 aprilie 2019,
Înregistrată la aceeași dată,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând pe 25 aprilie 2019 în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a textului „contestația debitorului nu se opune validării creanței” conținut în articolul 143 alin. (6) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, ridicată de către dl avocat Corneliu Vlad, în dosarul nr. 2i-1759/18, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul central.

2. Excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională pe 17 aprilie 2019 de către dl judecător Gheorghe Mîțu din cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul central, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Pe 23 august 2018, debitorul S.R.L. „Expautogrup” a depus în fața instanței de judecată o cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvență în privința sa.

4. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 3 septembrie 2018 a fost primită în procedură cererea introductivă, iar prin hotărârea instanței a fost intentat procesul de insolvență cu desemnarea unui administrator autorizat.

5. În cadrul ședinței de judecată din 10 aprilie 2019, dl avocat Corneliu Vlad a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate a textului „contestația debitorului nu se opune validării creanței” conținut în articolul 143 alin. (6) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012.

6. Prin încheierea din aceeași dată, Judecătoria Chișinău, sediul central, a admis ridicarea excepției și a sesizat, în acest sens, Curtea Constituțională, în vederea soluționării ei.

B. Legislația pertinentă

7. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 16

Egalitatea

„(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.”

Articolul 20

Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.”

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Articolul 54

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

8. Prevederile relevante ale Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012 sunt următoarele:

Articolul 143

Tabelele creanțelor

(1) Ca rezultat al verificărilor făcute în perioada de observare a debitorului, administratorul provizoriu va întocmi și va înregistra la instanța de insolvență un tabel preliminar cuprinzând toate creanțele împotriva patrimoniului debitorului, precizând că sunt chirografare, garantate, sub condiție sau nescadente și arătând pentru fiecare numele/denumirea creditorului, suma solicitată de creditor și suma acceptată de administratorul provizoriu.

[...]

(4) După intentarea procedurii de insolvență sau a procedurii simplificate a falimentului, administratorul insolvenței/lichidatorul va întocmi tabelul definitiv al creanțelor, care va cuprinde toate creanțele înaintate împotriva patrimoniului debitorului la data intentării

procedurii de insolvență sau a procedurii simplificate a falimentului, inclusiv creanțele acceptate în tabelul preliminar. În tabelul definitiv se arată suma solicitată, suma admisă de administratorul insolvenței/lichidator și rangul de prioritate al creanței. Tabelul definitiv al creanțelor se aprobă de către instanța de insolvență la ședința de validare a creditorilor.

[...]

(6) O creanță acceptată și inclusă de administratorul insolvenței/ lichidator în tabelul definitiv al creanțelor se consideră validată dacă, cu cel puțin 3 zile lucrătoare înainte de ședința de validare, nu a fost contestată de debitor sau de un creditor ori dacă contestația ridicată a fost înlăturată. **Contestația debitorului nu se opune validării creanței.**

[...]”.

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

9. Autorul excepției susține că textul contestat presupune existența unui tratament diferențiat în regimul și efectul juridic al unei contestații formulate de către debitor în comparație cu creditorul. Acesta consideră că contestația debitorului este lipsită, *ab initio*, de efectivitate.

10. De asemenea, autorul consideră că textul invocat îl poziționează pe debitor, sub aspect procesual, într-o situație dezavantajoasă, în condițiile în care aceeași contestație formulată de un creditor în privința cererii de validare a altui creditor se opune validării creanței.

11. Potrivit autorului excepției, dispozițiile contestate sunt contrare articolelor 4, 7, 16, 20, 23, 26 și 54 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

12. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

13. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a Legii insolvenței, ține de competența Curții Constituționale.

14. Curtea observă că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate, ridicată de către dl avocat Corneliu Vlad, în dosarul nr. 2i-1759/18, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul central, este formulată de către subiectul căruia i s-a conferit acest drept, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

15. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea relevă faptul că contestația debitorului poate să se refere atât la includerea de către administratorul insolvenței/lichidator în Tabelul definitiv al creanțelor a unor creanțe considerate neîntemeiate, tardive, cât și la neincluderea unor creanțe. Cu toate că reprezentantul debitorului apără interesele asociațiilor, acționarilor în cadrul procesului de insolvență, legea nu prevede limitări în privința numărului contestațiilor care pot fi înaintate împotriva creanțelor creditorilor.

16. Conform articolului 143 alin. (6) din Legea insolvenței, contestațiile debitorului nu se opun validării creanței. Curtea constată că există o hotărâre explicativă a Plenului Curții Supreme de Justiție (*i.e.* Hotărârea nr. 2 din 24 martie 2014 cu privire la aplicarea în practica judiciară a Legii insolvenței), care

stabilește la pct. 13.5 că instanța va valida creanța chiar dacă ea este vădit neîntemeiată, dacă în afară de debitor nimeni nu o contestă.

17. În această privință, nu se exclude alăturarea sau susținerea contestației debitorului de către creditori sau administratorul insolvenței/lichidator. Totodată, conform articolului 144 din Legea insolvenței, contestațiile se examinează în ședința de validare sau în cadrul unei ședințe speciale cu citirea atât a contestatorului, cât și a creditorului a cărui creanță a fost contestată, a administratorului sau a oricărei persoane interesate.

18. În procesul examinării contestațiilor, contestatorul și/sau creditorul a cărui creanță a fost contestată, precum și administratorul sau alte persoane au dreptul să prezinte orice probe și își pot exercita toate drepturile ca părți în proces, conform Codului de procedură civilă.

19. După examinarea contestației, instanța de insolvență adoptă o încheiere de admitere sau de respingere a contestației care poate fi contestată cu recurs. Încheierea este executorie pentru administrator și pentru toți creditorii și constituie un motiv pentru rectificarea tabelului definitiv al creanțelor sau a tabelului definitiv consolidat fără a se convoca ședința specială de validare.

20. Curtea observă că Curtea Supremă de Justiție, care asigură aplicarea corectă și uniformă a legislației de către toate instanțele judecătorești, a elucidat aspectele ce țin de contestațiile validării unei creanțe.

21. Curtea observă că textul contestat nu afectează esența dreptului debitorului la acces la justiție sau apărare.

22. Așadar, în baza celor menționate *supra*, Curtea constată că sesizarea este nefondată.

Din aceste motive, în baza articolului 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și a articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textului „contestația debitorului nu se opune validării creanței” conținut în articolul 143 alin. (6) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, ridicată de către dl avocat Corneliu Vlad, în dosarul nr. 2i-1759/18, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul central.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Mihai POALELUNGI

Chișinău, 25 aprilie 2019

DCC nr. 62

Dosarul 79g/2019